

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Nærings- og handelsdepartementet
Pb 8014 Dep
0030 Oslo

Deres ref

Vår ref

Dato

1998/2730- P/kim
Ark:

16 SEPT 2003

Forslag til ny minerallov. Høringsuttalelse.

Vi viser til brev av 26. mai 2003 vedlagt forslag til ny lov om erverv av og drift på mineralressurser (mineralloven) fra Nærings- og handelsdepartementet.

Miljøverndepartementet vil generelt bemerke at det i lovproposisjonen om ny minerallov bør vises til Miljøverndepartementets rundskriv T-5/96 "Mineralske lausmasser. Behandling etter plan- og bygningslova", og til omtalen i kap. 7.4 om mineralske råstoffer i NOU 2003:14 om "Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven II" (side 148) samt planlovutvalgets anbefalinger om mineralske råstoffer i forhold til plan.

Bakgrunnen for dette er at tillatelser/prosesser etter mineralloven ikke bør gis/føres frem uavhengig av planavklaring og planbeslutning. Det vil trolig være mest hensiktsmessig å koordinere prosessen etter mineralloven med planavklaring etter plan- og bygningsloven slik at en får en best mulig og effektiv beslutningsprosess. Det bør vurderes koblingsbestemmelser om dette i mineralloven.

For øvrig har vi følgende kommentarer til de enkelte kapitler og avsnitt:

Under pkt. 2.8 sjette avsnitt bør det etter første setning tilføyes at "men arealinngrepene kan være store der uttak skjer og uttak kan ha stor lokal virkning." I siste avsnitt bør det etter første setning tilføyes "og reguleringsplan for selve tiltaket med nødvendige bestemmelser."

Under pkt. 5.2 fjerde avsnitt bør det presiseres at det er viktig at det ikke gis samtykke til ekspropriasjon uten at det er klart at tiltaket kan godkjennes i plan etter plan- og bygningsloven.

Under pkt. 6.1 er første avsnitt noe upresist. Det må stå bindende arealplaner – herunder

reguleringsplan. Det bør vises til rundskriv T- 5/96 om Mineralske lausmasser. Behandling etter plan- og bygningslova. I tredje avsnitt bør det tilføyes at det ikke bør gis tillatelser etter mineralloven før plan etter plan- og bygningsloven tilsier uttak. Siste setning i fjerde avsnitt er en viktig presisering. Det samme gjelder annen setning i sjette avsnitt. I omtalen under byggesaksbehandlingen bør det fremgå at man alltid bør påse at tiltaket er i samsvar med plan og at dispensasjon alltid vil kreve søknad. Det vises til bl.a. hensynet til naboer o.a. Det bør og framgå at om tiltaket er unntatt fra saksbehandlingsreglene (SAK), gjelder dette ikke i forhold til plan.

Under pkt 6.2 om forholdet til forurensningsloven har vi følgende kommentarer: Mineralloven avgrenses mot forurensning, som forutsettes fanget opp av forurensningsloven. Miljøverndepartementet er enig i at det legges opp til et slikt tosporet system, med ett forbehold, se neste avsnitt om ansvar for opprydding mv. Bergverksvirksomhet vil som regel være konsesjonspliktig etter forurensningsloven, typisk på grunn av støy, støv eller avrenning av kjemikalier, og må derfor innhente tillatelse til forurensning fra Statens forurensningstilsyn i tillegg til tillatelse etter mineralloven. Der hvor flere myndigheter er inne i samme sak er det viktig både for virksomheten og for behandlingen etter de respektive lovverk at alle forhold er avklart før ny virksomhet, eventuelt utvidelse av eksisterende virksomhet, settes i gang. Vi slutter oss til det som er sagt i omtalen i forslaget avsnitt 1.1., hvor det heter at det kan være behov for tillatelser etter annet lovverk *før uttak av mineraler kan skje*. Etter Miljøverndepartementets syn er dette et viktig prinsipp som bør framgå av lovteksten, for eksempel ved at det gjøres en tilføyelse i § 44 om aktørgodkjenning eller § 46 om igangsetting og stans av drift. Vi bidrar om ønskelig til utforming av lovtekst.

Den foreslåtte ordningen med økonomisk garanti, fond eller lignende for sikring og opprydding ved og etter avvikling, vil ikke omfatte opprydding i forurensning. Som Nærings- og handelsdepartementet er kjent med har Statens forurensningstilsyn og Miljøverndepartementet tilsvarende spørsmål under utredning på forurensningsområdet. Fra den enkelte virksomhets ståsted vil det neppe være ønskelig at den blir møtt med et tosporet system for så vidt gjelder slike krav. Forslaget til nytt rådsdirektiv om håndtering av avfall fra mineralindustrien som det arbeides med innenfor EU, inneholder forslag om krav om finansiell garanti i forbindelse med avslutning og etterdrift, og skiller ikke mellom forurensningsmessige og sikkerhetsmessige hensyn. EU har også under utarbeidelse et nytt miljøansvarsdirektiv. På denne bakgrunn mener Miljøverndepartementet det er naturlig å vurdere om mineralloven, når det gjelder økonomisk garanti eller lignende for oppryddingsansvar, også bør omfatte forurensning, selv om lovens virkeområde for øvrig ikke gjelder forurensning. I alle tilfelle vil det være mest hensiktsmessig å etablere en felles ordning for sikrings-, oppryddings- og forurensningsansvar, noe som forutsetter samarbeid mellom de involverte myndigheter.

Til selve lovteksten vil vi generelt bemerke at plan- og bygningslovens plass i systemet etter mineralloven bør synliggjøres bedre. I tillegg bør henvisning til pbl. framgå direkte av § 17 om prøveuttak i mineralloven. I kapittel 4 om rett til utvinning er det viktig å få fram forutsetningen om samsvar med plan, og at lete- og utvinningsrett bare er privatrettslig.

I lovens kapittel 7 om drift bør det vises til kommunens rolle som plan- og bygningsmyndighet (§§ 45 og 46).

I kapittel 8 om generelle bestemmelser § 49 bør det gå fram at krav etter annen lovgivning må følges/oppfylles.

I kapittel 9 bør det i § 56 om tilsyn fremgå hvem som påser at plan følges og i § 58 om kontroll bør det henvises til annet lovverk.

Under pkt. 15 om merknader til de enkelte bestemmelser bør det i tilknytning til § 16 om undersøkelsesretten framgå at denne må være i samsvar med annet lovverk/plan.

Med hilsen

Tom Hoel e.f.
ekspedisjonssjef

Jarle Jensen
avdelingsdirektør